

Homoer og hovedtørklæder

Johanne Mygind
Anders Rasmussen

'Counterpoint' er en forsknings- og rådgivningsgruppe, som bruger samfundsvidenskabelige metoder til at undersøge sociale, politiske og kulturelle dynamikker. Med fokus på, hvordan civilsamfundet fungerer i forskellige sammenhænge, hjælper 'Counterpoint' organisationer med at udvikle løsninger, der giver mere modstandsdygtige og blomstrende samfund.

This book is available to download and re-use under a by-nc-sa Creative Commons license ported to UK law. This means that you are free to copy, distribute, display and perform the work, and make derivative works, in a non-commercial context, as long as you credit Counterpoint and the author and share the resulting works under an equivalent license.

See <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.0/uk/>

Homoer og hovedtørklæder

Published by Counterpoint 2013
Some rights reserved

www.counterpoint.uk.com

ISBN 978-1-909499-04-1
Copy edited by Marta Sørensen
Series design by Modern Activity
Typeset by Modern Activity
Printed by Lecturis
Text & cover paper: Munken Print White
Set in **Transport** & Scala

MIX
From responsible
sources
FSC® C008041

Johanne Mygind
Anders Rasmussen

	Tak til.....	3
1	Et parti får indflydelse.....	5
2	De muslimske voldsmænd	15
3	Kampen mod tvangsægteskaber.....	25
4	De tilslørede fanatikere	33
5	Den hvide tolerance — den brune homofobi	43
6	Nye tider	51
	Noter.....	55
	Bibliografi.....	57

Tak til

'Counterpoint' vil gerne takke the Open Society Foundations for deres generøse støtte til projektet 'Recapturing Europe's Reluctant Radicals'.

Et parti får indflydelse

... og derfor siger jeg til Dansk Folkeparti: Uanset hvor mange anstrengelser I gør jer, stuerene bliver I aldrig, set med mine øjne!

Sådan lød det fra Danmarks daværende statsminister, Poul Nyrup Rasmussen, ved Folketingets åbning i 1999. Dengang troede store dele af de danske meningsdannere og politikere stadigvæk på, at Dansk Folkeparti ville forblive en marginaliseret del af det politiske liv. De skulle blive klogere.

I 00'erne udviklede Dansk Folkeparti sig til en magtfaktor i dansk politik. Som parlamentarisk grundlag stemte de for VK-regeringens forslag mod at få gennemført væsentlige stramninger af udlændingepolitikken, som, hvilket de i 2008 jublende erklærede, var blevet den strammeste i Europa. Partiet fungerede som forbillede for højrepopulisterne Jörg Haider i Østrig og Geert Wilders i Holland. Den britiske avis The Guardian har betegnet Dansk Folkeparti som 'det vel nok mest indflydelsesrige højrepopulistiske parti i Europa'.

Deres indflydelse på den værdipolitiske dagsorden var endnu større. Fra 2001 til 2011 måtte alle danske politikere tage stilling til Dansk Folkepartis definition af muslimer som den største trussel mod det danske samfund. Ikke alene blev Dansk Folkepartis holdninger i allerhøjeste grad stuerene. De blev også overtaget af store dele af det politiske spektrum.

Et spektrum, der fra venstre mod højre hovedsageligt består af partierne Enhedslisten, Socialistisk Folkeparti (SF), Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, Venstre,

Konservative og Dansk Folkeparti (DF). Det var fra 2001 som parlamentarisk støtte parti for Venstre-Konservatives regering, at Dansk Folkeparti for alvor opnåede indflydelse frem til valget i 2011, da Socialdemokraterne dannede regering med SF og Det Radikale Venstre.

Noget af det mest slående ved de senere års højrepopulisme i Danmark er måden, hvorpå feministiske argumenter om køn og seksualitet er blevet anvendt i et forsøg på at appellere til den brede befolkning. Det vil i løbet af denne tekst fremgå, hvordan emner som mænds vold, hovedtørklæder, arrangerede ægteskaber og homofobi har været centrale elementer ikke bare i forhold til Dansk Folkepartis succes, men til udbredelsen af xenofobisk retorik og tankegang generelt.

Det giver sig selv, at en forståelse af højrepopulisme i Danmark nødvendigvis må inkludere en forståelse af partiets tilblivelse.

I 1995 grundlagde Pia Kjærsgaard sammen med tre andre folketingsmedlemmer Dansk Folkeparti. Det blev begyndelsen på et af Europas mest succesfulde populistiske partier.

Dansk Folkeparti blev grundlagt af tidligere medlemmer af Fremskridtspartiet: et liberalistisk parti stiftet af advokat Mogens Glistrup i 1973 som et opgør med velfærdsstaten. I løbet af 1980'erne begyndte medlemmerne af Fremskridtspartiet at tale mere og mere kritisk om indvandring og muslimer, men forblev marginaliserede i Folketinget, ikke mindst fordi partiets markante stifter sad i fængsel for skattesvindel. Men Pia Kjærsgaard vejrede, at der i dansk politik var plads til et helt nyt parti, som delte EU-modstanden og kritikken af flygtninge og indvandrere med Fremskridtspartiet, men samtidig var svorne tilhængere af velfærdsstaten. Så snart Dansk Folkeparti var stiftet, lagde Pia Kjærsgaard afstand til Fremskridtspartiet og indikerede, at hun ville tages seriøst i dansk politik. 'Vi skal ikke være et brokkeparti,' erklærede hun dengang.

Dansk Folkeparti henvendte sig til den marginaliserede del af Danmarks befolkning, som havde brug for velfærdsstaten, men samtidig mærkede konsekvenserne af et hårdere arbejdsmarked på egen krop. Den dag i dag står 41 procent af Dansk Folkepartis vælgere uden for arbejdsmarkedet, og 43 procent har kun gennemført folkeskolen.

Fra sejr til sejr

Allerede ved deres første folketingsvalg i 1998 fik Dansk Folkeparti omkring 7,4 procent af stemmerne, og året efter vandt partiet sit første sæde i Europa-Parlamentet. Vælgerne kom hovedsageligt fra Fremskridtspartiet, men også tidligere medlemmer af Socialdemokratiet stemte på dem.

I 2000 stemte danskerne nej til euroen ved et valg, som Pia Kjærsgaard senere betegnede som sin hidtil største valgsejr, og ved folketingsvalget i 2001 opnåede partiet endnu en stor succes, da de fik 12 procent af stemmerne og dannede parlamentarisk grundlag for Venstre og Konservatives regering. I de følgende 10 år satte Pia Kjærsgaard sig tungt på den indvandrings- og værdipolitiske dagsorden i Danmark.

Dansk Folkeparti gjorde fra starten op med det traditionelle venstre- og højreskel i dansk politik. Værdipolitisk var de på linje med eller hårdere end højrefløjen, men gik ikke ind for indskrænkninger af velfærdsstaten. Daværende statsminister Poul Nyrup Rasmussens advarsel til Pia Kjærsgaard om, at Dansk Folkeparti aldrig ville blive stuerene, faldt efter denne udtalelse fra 1999:

I tilfælde af, at en ung anden- eller tredjegerationsindvandrer gentagne gange begår kriminalitet, og ingen opdragelse er mulig, ja, så hjemsendes og repatrieres ikke alene den pågældende, men hele hans familie. Det er det eneste, de har respekt for.

Det er symptomatisk for den videre debat, at Poul Nyrups angreb på Pia Kjærsgaard og ikke Kjærsgaards angreb på indvandrere huskes. I kølvandet på Dansk Folkepartis succes fik venstrefløjen nemlig travlt med at definere en værdipolitisk agenda, der var lige så stærk som Dansk Folkepartis, og som kunne tilfredsstille de venstrefløjsvælgere, der ønskede et opgør med den løse indvandringspolitik og 1990'ernes tilløb til et multikulturelt samfund.

Pia Kjærsgaard fik ikke bare ændret reglerne for familiesammenføring. Endnu vigtigere var måske den gennemgribende forandring af måden, hvorpå den danske offentlighed forholdt sig til indvandrere, særligt muslimer. Ikke mindst venstrefløjen måtte ændre stil og retorik. En ændring, som foreløbigt kulminerede i 2008, da den daværende formand for Socialistisk Folkeparti, Villy Søvndal, kom i modvind efter at have taget skarpt afstand fra et forældremøde på en skole med mange muslimske elever, hvor fædrene var forment adgang. Her opfordrede han blandt andet den københavnske skoleborgmester til at 'sætte skolelejerne på plads.'

Vi skal ikke ofre ligestillingen og fædrenes ret til at deltage i deres børns skoleliv af hensyn til nogle forstokkede religiøse opfattelser.

Villy Søvndal mødte voldsom kritik fra både sit eget bagland og den socialdemokratiske skoleborgmester for udtalelserne, som han endte med at trække tilbage.

Også her var Dansk Folkeparti hurtige til at bruge ligestillingsdiskussionen til at udstille venstrefløjen som enten hyklere eller blødsødne politikere, der solgte ud af deres værdier, fx med Pia Kjærsgaards kommentar til Villy Søvndals holdninger til mødremødet på Holbergskolen.

Personligt har jeg også en snigende fornemmelse af, at Villy udadtil mener det, som Villy tror, der er stemmer i. Det skifter så lidt fra sag til sag. I Dansk Folkeparti skifter vi nu ikke mening fra dag til dag. I det konkrete tilfælde på Holbergskolen er skolelederens beslutning i min optik håbløs af to åbenlyse grunde. For det første vil vi ikke finde os i, at en dansk folkeskole i 2010 retter ind efter muslimske krav om kønsadskillelse. I Danmark er mænd og kvinder lige, og vi vil ikke ændre vores samfund efter indvandreres normer og krav. Det er indvandrere, der skal tilpasse sig Danmark, ikke omvendt.

Dansk Folkepartis indflydelse fremstod måske klarest, da Pia Kjærsgaard i foråret 2012 bebudede sin afgang. Partilederne fra alle Folketingets partier stod klar til at hylde hende, inklusive den nuværende statsminister.

'Pia Kjærsgaard har været en markant partileder i dansk politik. Og selvom vi ikke altid har været enige, har jeg stor respekt for hende og det engagement, hun har lagt i sit politiske arbejde i mere end 25 år,' sagde Helle Thorning-Schmidt, mens Pia Kjærsgaard selv erklærede, at Dansk Folkeparti ville få en nøgleposition i dansk politik ved næste regeringsskifte. Denne gang ville det ikke være nok at danne parlamentarisk grundlag. Dansk Folkeparti ville gå efter ministerposterne.

Vi gjorde systemskiftet muligt, sikrede et opgør med tre årtiers komplet uansvarlig udlændingepolitik – tre årtiers uansvarlighed, som det tager mere end ét årti at gøre op med, og som vi derfor fortsat lever med de uhyrlige konsekvenser af. [...] Det er let at slippe tøjerne – sværere at holde dem stramme. Vi gjorde det svære, vi tog balladen og opgøret. Det gør vi igen, når Dansk Folkeparti ved næste valg får en nøglerolle.

Sådan sagde Pia Kjærsgaard, da hun på Dansk Folkepartis landsmøde tog afsked med en jublende og tårevædet forsamling.

I ligestillingens navn

Et væsentligt træk ved Dansk Folkepartis retorik var deres brug af ligestillingsdiskussionen og deres inddragelse af muslimske kvinder i den værdipolitiske debat. Ved at gøre ligestilling mellem kønnene til en særlig dansk værdi blev temaet en spydspids i debatten og gang på gang brugt til at argumentere for alt fra en stramning af reglerne for familiesammenføring til et forbud mod tørklæder i det offentlige rum.

For eksempel talte Dansk Folkepartis Peter Skaarup i en radiodebat fra 2006 for et forbud mod tørklæder i det offentlige rum med henvisning til, at '[v]i har kæmpet os igennem det her med kvindefrigørelse og ligeberettigelse. Det vil vi have, og derfor må muslimske kvinder afstå fra at bære tørklæde og leve sig ind i vores skik og brug i Danmark'.

Bare bryster betyder frit samfund, lød det også fra Dansk Folkeparti i efteråret 2010, da partiet kritiserede manglen på topløse kvinder i filmen *Et liv i Danmark*, som udlændinge med ønske om opholdstilladelse bliver præsenteret for, når de tager den såkaldte indvandringsprøve. Filmen varer halvanden time og fortæller om Harald Blåtand, enevælden, modstandsbevægelsen, ungdomsoprøret samt gratis hospitaler og ligeløn, mens der spilles klavermuzak og vises flotte billeder af kornmarker og sandslotte, stavgængere i Fælledparken, fædre på barsel, homoer på Café Oscar og hjemløse foran Mariakirken.

Men der er ingen bare bryster, og det ærgrede de sig over i Dansk Folkeparti. Som Søren Espersen sagde i en radiodebat:

Det er et vigtigt signal at sende til de unge piger, der kommer, at nu kommer man væk fra det puritanske samfund, man har levet i, [...] og som man også kendte til i gamle dage i Danmark. Nu kommer man til et land, hvor der er frihed [...]. Her kan man være fri, her kan man være sig selv.

Espersens udtalelser er et godt eksempel på, hvordan seksuelt frisind er blevet noget, man bryster sig med i en politisk debat. Det fungerer som led i en symbolsk magtkamp, der skal positionere 'de andre' som ufrie og gammeldags. Danmark er kendt for at være et land med en relativt afslappet seksualmoral: Det var det første sted i verden, hvor porno blev lovligt, nemlig i 1969, og hvor registreret partnerskab mellem to personer af samme køn blev indført – også som en verdenshistorisk nyhed – i 1989. Kvinders kropslige handlefrihed er endnu et element i fortællingen om det ligestillede og frigjorte samfund.

Men Dansk Folkepartis ærgrelse over manglende bryster i *Et liv i Danmark* er også et glimrende eksempel på den dobbeltmoral, der ligger bag politiseringen af køns- og seksualpolitiske spørgsmål: To år forinden opstod en anden debat om bare bryster, da Københavns Kommune skulle tage stilling til, hvorvidt kvinder havde ret til at bade topløse i byens offentlige svømmehaller. Der var næsten enighed, da kommunens kulturudvalg bestemte sig for at tillade bare bryster. Kun et enkelt parti stemte imod: Dansk Folkeparti.

Det er for så vidt ikke overraskende, at Dansk Folkeparti stemmer nej til et forslag om at tillade topløs badning for kvinder i offentlige svømmehaller. Hverken Dansk Folkeparti eller forgængeren Fremskridtspartiet er kendt for at stille eller stemme for feministiske lovforslag. Tværtimod har Dansk Folkeparti blankt afvist at deltage i andre ligestillingsdiskussioner med henvisning til, at danske feministers dagsorden ikke er relevant sammenlignet med muslimske kvinders problemer.

I en tid, hvor socialdemokraterne og SF foregiver at ville tage integrationsproblemerne seriøst, handlede deres 8. marts [kvindernes internationale kampdag, som i Danmark hovedsageligt fejres af kvindepolitisk aktive og feminister, red.] udelukkende om at bane

vejen for et par håndfulde overklassekvinder til de bonede bestyrelsesgulve. [...] Den muslimske kvinde derimod ligger åbenbart, som hun har redt.

Sådan skrev Dansk Folkepartis daværende ligestillingsordfører, Marlene Harpsøe, efter d. 8. marts 2008.

Frem for at arbejde for ligestilling i hele det danske samfund har Dansk Folkeparti instrumentaliseret ligestillingsdiskussionen, så den udelukkende handler om muslimske kvinders rettigheder. Påstanden om, at man i Danmark havde opnået ligestilling, blev et vigtigt element i historien om den overlegne danske kultur, der var truet af muslimsk indvandring.

I denne tekst vil vi fortælle historien om Dansk Folkepartis brug af kønspolitiske dagsordener til at fremme deres egen sag. I fire kapitler fortæller vi om, hvordan diskussioner om voldelige indvandrerdreng, undertrykte indvandrerpiger, hovedtørklæder og homoseksuelle alle blev brugt til at fastsætte en anti-islamisk og indvandrerkritisk politisk dagsorden. En dagsorden, som stadig præger den danske debat markant.

De muslimske voldsmænd

Søndag d. 20. februar 2000 tog en 14-årig pige bussen ud til Bispehaven i Aarhus for at mødes med en dreng. Han hentede hende ved busstoppestedet, hvorefter de gik hen til en nærliggende skurvogn og dyrkede sex. Det var ikke i sig selv opsigtsvækkende. To dage forinden havde de haft sex i en kælder. Denne søndag blev anderledes. Drengen havde to venner med sig, og den 14-årige pige udførte oralsex på en af dem. Snart kom flere drenge og unge mænd til, og inden pigen tog bussen hjem igen klokken 23, havde hun haft seksuelt samkvem med ni forskellige fyre fra nabolaget.

Ni måneder senere faldt dommen i Vestre Landsret efter, hvad der er blevet betegnet som en af de mest omtalte voldtægtssager i nyere dansk historie. Drengen, som tidligere havde haft sex med pigen, blev frikendt. Én fik et års ubetinget fængsel, fem andre blev idømt ni måneders fængsel, hvoraf de seks var ubetingede, og to var for unge til at kunne retsforfølges.

Uden for retssalen blev Aarhus-voldtægten brugt til at fælde en langt mere vidtrækkende dom. Den 14-årige pige var etnisk dansk, mens de unge mænd alle havde palæstinensisk baggrund, hvilket ikke gik ubemærket hen. Undersøgelser har vist, at omkring 2.000 piger og kvinder voldtages årligt i Danmark, men sagen fra Bispehaven blev ikke først og fremmest forstået som en del af et generelt voldtægtsproblem.¹ Den blev forstået som et særligt kulturelt problem forbundet med de dømtes kultur, nationalitet og etnicitet.

Dette viste sig i adskillige landsdækkende medier, der beskrev drengenes 'islamiske kvindesyn' og bekymrede sig over 'mødet mellem danske og mellemøstlige kønsroller'. Konklusionen lød, at 'gruppevoldtægterne er kulturelt betinget', og sagen fra Aarhus blev kædet sammen med gruppevoldtægter i Sverige og Storbritannien, hvor etniske minoriteter var blevet dømt.

Som lektor Rikke Andreassen skriver i sin bog *Der er et yndigt land – Medier, minoriteter og danskhed*, var dækningen af Aarhus-sagen et godt eksempel på, hvordan forbrydelser begået af etniske minoriteter bliver beskrevet på en måde, der mistænkeliggør hele befolkningsgrupper.

Herved fremstår voldtægter begået af minoritetsmænd som en del af et større etnisk og racialet mønster, mens voldtægter begået af etnisk danske mænd fremstår som enkelt-sager.²

Det kom ikke som den store overraskelse, at Dansk Folkeparti forsøgte at bruge Aarhus-sagen som argument for deres indvandringsfjendtlige politik. Ifølge partiets daværende leder, Pia Kjærsgaard, var voldtægten af den 14-årige pige endnu et bevis på, at det er 'den største offentlige livsløgn i Danmark at tro på fredelig sameksistens på begge kulturers betingelser', som hun skrev i et læserbrev i Ekstra Bladet i foråret 2000.

Der har været meget fokus på Dansk Folkepartis rolle i de seneste 20 års udvikling mod stadig mere islamskeptisk og fremmedfjendtlig politik. Det overses let, at den diskriminerende retorik hørtes vidt og bredt, også inden Dansk Folkeparti for alvor fik politisk indflydelse som VK-regeringens støtteparti i 2001. Under Aarhus-sagen var det højrepopulistiske parti langt fra de eneste, der forstod voldtægten som et udtryk for kultursammenstød. Foreningen Dansk Kvindesamfund markerede sig, da det første retsforløb i byretten resulterede i så lave

straffe, at de dømte frit kunne forlade retssalen og gjorde det under højkrøstede jubelscener.

Dansk Kvindesamfund spørger, hvordan unge drenge af arabisk oprindelse nogensinde skal opnå den fornødne respekt for piger og kvinder, når de dømte teenagere kunne gå ud i friheden under begejstrede klapsalver og piften fra familier, venner og kærester.

Sådan lød det i en pressemeddelelse, der således bidrog til at tegne et billede af ikke bare de dømte voldtægtsforbrydere, men af alle arabiske drenge som kvinde-fjendske.

Allerede i midten af 1990'erne blev lignende synspunkter præsenteret af den daværende socialdemokratiske socialminister, Karen Jespersen, da hun i forbindelse med en sag om kriminalitet blandt indvandrere afviste at sende de unge kriminelle på såkaldte genopdragelsesrejser til deres oprindelige hjemlande.

'Jeg tror ikke, at det er en god idé, for de skal jo lære at opføre sig som danskere... Vi skal jo passe på, at vi ikke fastholder dem i den kultur, de er kommet fra,' sagde hun i aftenrydningerne en septemberdag i 1996.

Modsætningen kan ikke tegnes meget tydeligere op: At være dansker er ensbetydende med at være lovlydig, mens indvandrerens kultur forstås som noget uønsket, problematisk og kriminelt.

De kriminelle muslimer

Forestillingen om voldelige og sexistiske indvandrermænd har spillet en central rolle i opstillingen af 'dem' og 'os'. Da Venstre sammen med Konservative satte sig på regeringsmagten fem år senere, var det efter en valgkampagne med plakater af de dømte drenge fra Aarhus-voldtægten i færd med at forlade retsbygningen og teksten 'Tid til forandring'. Underforstået: Der skal politisk

handling til for at gøre op med unge indvandrermands voldelige tendenser og kvindesyn.

Når 45 procent af danskerne i dag mener, at muslimer skaber uro i samfundet³, er det værd at lægge mærke til, hvilket sprogbrug der gennem de seneste 15 år er blevet anvendt i sager som Aarhus-voldtægten. Ofte nøjes de tiltalte ikke med at blive kaldt 'mænd' eller 'den 16-årige', men bliver typisk, når der er tale om etniske minoriteter, omtalt som 'arabere', 'muslimer', 'udlændinge' eller 'indvandrere' af både politikere, eksperter og journalister.

For det første har det rent sprogligt været med til skabe en sammenhæng mellem den kriminelle handling og mændenes ikke-hvide, ikke-danske og ikke-kristne baggrund, som om forbrydelsen er forbundet med eller ligefrem forårsaget af vedkommendes religiøse eller kulturelle afvigelse fra normen. For det andet har sprogbrugen været med til at skabe en misvisende sammenblanding af begreberne. 'Indvandrer', 'etnisk minoritet' og 'muslim' er i stigende grad blevet synonyme betegnelser i offentlighedens og især mediernes sprogbrug. Tal fra 2006 viser, at af Danmarks 5,4 millioner indbyggere udgør immigranter eller efterkommere af immigranter 8,5 procent. Andelen af muslimer udgør 3,5 procent.⁴

'Før var vi indvandrere – i dag er vi muslimer,' som overskriften lød i en artikel i Dagbladet Information i 2007 om det nyfundne fokus på religion:

'I 1990'erne handlede det meget om "indvandrere", og netop dét begreb blev brugt igen og igen i medierne som den gruppe af mennesker, der lavede en masse problemer. I dag er det "muslimer", der er i fokus som syndebukke,' fortalte Noman Malik, daværende generalsekretær for foreningen Muslimer i Dialog.

Andre har udtrykt frustration over, at den ensidige fokus på islam reducerer dem til ensartede, tankeløse troende.

'Da jeg kom til Danmark, var jeg bare en læge fra Egypten. Nu bliver jeg opfattet som muslimsk indvandrer. Folk tror efterhånden, at jeg er en robot, og at Koranen er min manual,' fortalte Akmal Safwat, overlæge fra Aarhus, til Avisen.dk.

Dette kan være med til at forklare, hvorfor 59 procent af den danske befolkning ifølge en undersøgelse fra 2012 vurderer indvandrere fra Mellemøsten til at være 'religiøse fanatikere'. Hvis man skal forstå, hvorfor kun 19 procent af danskerne i samme undersøgelse vurderer indvandrere fra Mellemøsten til at være 'lovlydige',⁵ kan det hjælpe at kigge på den måde, hvorpå kriminalitet begået af ikke-hvide minoriteter er blevet forstået og præsenteret af politi og medier.

Den kriminelle kultur

Op gennem 1990'erne rapporterede flere tv-kanaler om stigende kriminalitetsrater blandt etniske minoriteter.

'Mens kriminaliteten blandt unge danskere er faldende, så gælder det ikke for unge indvandrere,' som det lød i et nyhedsindslag på TV 2 i 1992.

'Stadig flere unge med etnisk baggrund bliver kriminelle,' fortalte en nyhedsvært på DR i 1996.

Det var sådan set korrekt. Etniske minoriteter har været og er stadig overrepræsenterede i kriminalitetsstatistikkerne. Forsker og dr. jur. Britta Kyvsgaard fandt i 2002 frem til, at ikke-etniske danskere var overrepræsenterede med 48 procent i forhold til etniske danskere.⁶

Den gængse forklaring har været, at de kriminelles ikke-danske oprindelse og forskellighed fra det nationale 'os' er årsag til den afvigende opførsel. Således sagde politiinspektør Knud Jensen til TV AVISEN i november 2011:

Jeg tror måske, at det kan forklares lidt i den kulturelle baggrund. Herhjemme har vi stadig rimelig respekt for menneskeliv. Jeg tror, at jo længere vi kommer væk fra vores breddegrader, jo nemmere er det at trække knive, og jo mindre værdsætter man andre folks liv.

'Det er også naturligt for nogle af dem at tage baseballkøller med sig, når de skal ud,' sagde daværende politibetjent Jørgen Moos til TV AVISEN i juni 1993.

Disse referencer til volden som iboende hos etniske minoriteter eller som et produkt af en fremmed kultur er med til at skabe en opdeling mellem de voldelige 'fremmede' eller 'andre' og en ikke-voldelig danskhed. Opdelingen bliver tilmed bekræftet af officielle statistikker. Men som det så ofte er med statistikker, gemmer de på mere end en sandhed.

Førnævnte Britta Kyvsgaard gik nemlig tallene igenem for at se, om der kunne være andre forklaringer på den høje andel af ikke-etniske danskere. Først kiggede hun på alder. Det er nemlig velkendt, at unge mennesker begår mere kriminalitet end både børn og ældre. Det viste sig, at der blandt immigranter i Danmark var langt flere unge mennesker end i befolkningen generelt. En del af forklaringen på den høje kriminalitetsrate fandtes altså i den ulige aldersfordeling. Da Kyvsgaard korrigerede for aldersforskel, faldt overrepræsentationen af ikke-etniske danskere fra 48 til 38 procent.

Efterfølgende kiggede hun på uddannelsesniveaue hos minoriteter og danskere; endnu en faktor kendt for at påvirke sandsynligheden for kriminalitet. Etniske danskere var som forventet markant bedre uddannede end etniske minoriteter. Det sænkede overrepræsentationen fra 38 til 30 procent.

Da Kyvsgaard var færdig med at rense tallene for indkomstforskelle og tilknytning til arbejdsmarkedet, endte hun med en overrepræsentation på 4 procent.⁷ Hvis historien var blevet fortalt korrekt, ville den have lydt noget i retning af dette:

Unge, arbejdsløse mænd uden uddannelse og med lav indkomst begår mere kriminalitet end andre, og mænd af anden etnisk baggrund end dansk er overrepræsenteret blandt unge arbejdsløse uden uddannelse og med lav indkomst.

Det sælger ikke mange aviser. I stedet er historien om voldelige indvandrere blevet fortalt igen og igen.

Således også i afrapporteringen af de bandeopgør, der har fundet sted i slutningen af 90'erne og op gennem 00'erne. Her stødte to grupperinger gentagne gange voldsomt sammen i, hvad en nyhedsudsendelse beskrev som et 'opgør i gang mellem andengenerationsindvandrere og nogle personer med relation til rockermiljøet'.

Det er tydeligt, hvordan den ene gruppe omtales med reference til deres etnicitet og ikke-helt-danskhed, så deres kriminelle handlinger potentielt hæftes på alle efterkommere af immigranter, mens den anden gruppe, de etnisk danske rockere, omtales som enkeltstående individer; afvigere, hvis opførsel ikke er repræsentativ for etniske danskere generelt.

Den danske psykopat

Vi så noget tilsvarende i kapitlets indledning, da Aarhus-voldtægten blev sammenlignet med voldtægtssager i andre lande, hvor etniske minoriteter var involveret i gruppevoldtægter. Samtidig beskrives voldtægter begået af etnisk danske mænd, der stadig står for langt størstedelen af de seksuelle overgreb i Danmark, oftest som isolerede hændelser, der forklares ved hjælp af den individuelle gerningsmands personlighed og karaktertræk.

Den enkelte journalist, politibetjent eller anden offentlig person har ikke nødvendigvis et xenofobisk ærinde, selv om vedkommende gør sig skyldig i negativ stereotypisering af muslimske mænd og indvandrere generelt. Man kan måske snarere sige, at denne form

for retorik, der bredte sig i Danmark gennem 90'erne og 00'erne, udgjorde en slags grobund for decideret fremmedfjendsk og populistisk politik.

Når Venstre, som nævnt tidligere/på side 35, kunne appellere til befolkningen med sloganet 'Tid til forandring' på en valgplakat, der blot viste et billede af nogle unge mænd på vej ud af en retsbygning, var det blandt andet, fordi vælgerne i forvejen var præget til at forstå vold som et problem, der er tæt forbundet med muslimsk indvandring.

Når Dansk Folkeparti, der blev regeringens støtteparti efter 2001, samme år kunne udgive bogen *Danmarks fremtid – dit land, dit valg...* med et forsidebillede af mellemøstlige optøjer og en pistolbærende mand i front, hang det til dels sammen med, at der mellem linjerne for længst var etableret en forbindelse mellem indvandring, mellemøstlig maskulinitet og vold.

Venstre blev den helt store vinder ved folketingsvalget i 2001 med en fremgang på 14 mandater og titel som parlamentets største parti. Samme år holdt partiets daværende formand og dengang nye statsminister, Anders Fogh Rasmussen, Folketingets åbningstale en torsdag i oktober. Det syntes kun passende, at han kritiserede sin forgængers 'slappe udlændingepolitik' og gentog mediernes nyhedssprog i sin karakteristik af indvandringens udfordringer.

Næsten halvdelen af de personer, der bliver anholdt og fængslet for virkelig grove forbrydelser i København, er udlændinge. To ud af tre anmeldte voldtægter i København bliver begået af udlændinge. Der er stadig flere eksempler på, at store grupper unge indvandrere fejlt lokker politiet i baghold og angriber betjentene. Der er bykvarterer i Danmark, hvor politiet nu kun kan patruljere med omfattende forstærkning. Se, de ting, jeg har nævnt her, er kendsgerninger, der kan belyses med tal og statistik, kendsgerninger, som skal åbent frem, kendsgerninger, som bekymrer flere og flere, kendsgerninger, som vi har en pligt til at forholde os til.

Kampen mod tvangsægteskaber

I den erklæring om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund, som alle indvandrere og flygtninge skal skrive under på, når de søger permanent ophold i Danmark, lyder det:

- *Jeg anerkender, at mænd og kvinder har lige pligter og rettigheder i Danmark, og at både mænd og kvinder skal bidrage til samfundet. [...]*
- *Jeg ved, at det i Danmark er strafbart at udøve vold mod og ulovlig tvang over ægtefælle og andre, herunder børn.*
- *Jeg ved, at omskæring af piger samt brug af tvang ved ægteskabsindgåelse er strafbare handlinger i Danmark.*

Denne erklæring blev vedtaget i 2006 sammen med en lang række forslag, som havde det til fælles, at de skulle sende et signal til indvandrere og flygtninge om, at de havde pligt til at integrere sig i det danske samfund. Pakken blev vedtaget med støtte fra Dansk Folkeparti.

At retten til permanent ophold i Danmark blev kædet sammen med ansøgerens syn på ligestilling mellem kønnene var ikke bare en juridisk formalitet. Det var sigende for den danske debat, hvor forholdet mellem kønnene har været omdrejningspunktet for en politisk proces, som har gjort det sværere og sværere at søge og få ophold i Danmark.

Mange indvandrerpiger og -kvinder undertrykkes i religionens og traditionens navn. Derfor er det vigtigt at indvandrerpiger hjælpes til at gøre op med forældede familiemønstre, så de frigøres og bliver til en ressource for samfundet og integrationen.

Sådan skrev Dansk Folkeparti i deres brochure *Integration på dansk*. Ved at påtage sig rollen som forkæmper for de undertrykte indvandrerkvinder samlede Dansk Folkeparti bred politisk opbakning til en stadig strammere indvandringspolitik.

24-årsreglen

I 2002 fremsatte den daværende regering, støttet af Dansk Folkeparti, en lang række stramninger af udlændingeloven. Især 24-årsreglen var meget omdiskuteret. Reglen gjorde det umuligt for alle borgere under 24 år at søge om familiesammenføring med deres udenlandske ægtefælle. Det politiske formål var dobbelt: Dels ville man begrænse antallet af familiesammenføringer generelt, dels ville man bekæmpe tvangsægteskaber blandt unge andengenerationsindvandrere. Da forslaget blev debatteret, lagde regeringen især vægt på det sidste.

Vi er meget enige i grundsynspunktet om lighed for de enkelte borgere. Vi vil ikke acceptere tvangsægteskaber, undertrykkelse af kvinder osv. Så der er altså heldigvis mange ting, vi er enige om. Det bliver altså desværre kun med Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti, vi stemmer loven igennem, men vælgerne har altså nu engang pålagt os, at vi gør det arbejde, og jeg vil gerne takke Dansk Folkeparti for konstruktive og af og til muntre og ophidsede debatter.

Sådan sagde Venstres daværende retspolitiske ordfører, Birte Rønn Hornbech, da loven var til tredjebehandling i Folketinget.

Den undertrykte Fatma

At den undertrykte indvandrer kvinde i 2002 var en velkendt figur, som man ville komme til undsætning, var ingen tilfældighed. I sin analyse af danske nyhedsindslag

fra 1971 til 2007 konstaterede lektor i kommunikation Rikke Andreassen, at der kun var sket en ringe udvikling i den måde, indvandrerkvinderne blev portrætteret på. Fremstillingen har generelt handlet om kvinderne som ofre for hustruvold og æresdrab. Flere og flere af denne type historier dukkede op i nyhedsstrømmen gennem 1990'erne, hvor også begreberne tvangsægteskab og æresdrab blev introduceret. I sin analyse af de enkelte nyhedsindslag pegede Andreassen på, at portrættet af indvandrerkvinden var ganske stereotypet. I indslagene fortalte den medvirkende en historie om vold og trusler fra familiens mandlige medlemmer, var stort set altid anonym og bar ofte navnet Fatma.

Rikke Andreassen sammenlignede disse indslag med en historie om en etnisk dansk pige, som også blev udsat for vold af sin arabiske kæreste og fandt signifikante forskelle på, hvordan de to voldsramte kvinder blev portrætteret: Den danske kvinde kiggede lige ind i kameraet, blev filmet i sit dagligliv og fik til slut lov til at vise rundt i sin nye tilværelse på Island. Rikke Andreassen konkluderede:

Nyhedsprogrammerne bidrager derfor [...] til en racial kønskonstruktion, hvor farvede kvinder fremstår som passive voldsofre, mens hvide kvinder fremstår som voldsoverlevende.⁸

Mordet på Fadime Şahindal

Da den omstridte 24-årsregel blev fremsat, skete det i skyggen af et mord. Fire dage efter, at 24-årsreglen var til førstebehandling i Folketinget, blev den svensk-kurdiske kvinde Fadime Şahindal myrdet af sin far som straf for, at hun levede sammen med sin svenske kæreste.

Mordet vakte opsigt i hele Skandinavien, for Fadime var politisk aktiv og havde få måneder forinden talt i den svenske rigsdag, hvor hun blandt andet sagde:

Uanset hvilken kulturel baggrund man har, bør det være en selvfølge for alle unge kvinder at have både sin familie og det liv, man ønsker sig. Desværre er det ingen selvfølge for mange unge kvinder. Jeg håber ikke, at I vender dem ryggen.

Fadime Şahindals far blev senere dømt for mordet. Med mordet på Fadime fik højrefløjen et stærkt politisk argument for at indføre stramninger af udlændingeloven. Den daværende integrationsminister, Bertel Haarder, fortalte i mange interviews, at den norske socialantropolog Unni Wikans bøger lå på hans natbord. Wikan argumenterede for, at kulturbegrebet havde været løs i de norske gader og mente dermed, at man i de skandinaviske velfærdsstater havde tilladt kvindejendsk praksis for at imødekomme indvandrernes kultur. Hun var også en svoren tilhænger af 24-årsreglen.

Det er flot, at Danmark tør binde an med lovgivning, der begrænser familiesammenføring. Der er ikke principielt noget galt med arrangerede ægteskaber. Det kan fungere udmærket. Problemet er, når det bruges til at skaffe visum til familiemedlemmer, som ellers ikke kan komme til Danmark.

Sådan sagde Wikan i 2003 til Dagbladet Information og leverede dermed det, som Dansk Folkeparti ikke kunne give regeringspartierne: en intellektuel legitimering af 24-årsreglen.

Beskyt Danmark

At det danske samfund havde skiftet holdning til tvangsægteskaber og æresdrab sås også tydeligt, da endnu en spektakulær sag kom for retten i 2007. Den pakistansk-danske Ghazala Khan blev skudt ned foran Vejle Banegård af sin bror, efter at hun havde giftet sig med en afghansk mand mod familiens ønske.

I den efterfølgende retssag blev der givet langt højere straffe, end det hidtil har været praksis. Ikke alene blev Ghazalas bror dømt for mordet; otte andre slægtninge og familiemedlemmer blev også dømt for medvirken. Efter dommen krævede Dansk Folkeparti bedre beskyttelse for kvinder som Ghazala Khan. Således skrev partiets daværende politiske ordfører, Peter Skaarup, i en pressemeddelelse:

Det er i Dansk Folkepartis optik afgørende for, at Danmark kan bevares som et humant demokrati, at alle borgere har ret til at vælge en partner selv. Vi har derfor en moralsk pligt til at støtte dem, der rammes hårdt af forældede familienormer.

Dansk Folkepartis Ungdom brugte senere et billede af Ghazala Khan i en annonce med overskriften 'Beskyt Danmark' og en række statistikker over forekomsten af æresdrab. Konklusionen var entydig: Hvis æresdrab ikke skal forekomme, må Danmark begrænse indvandringen.

Virkede den?

Da 24-årsreglen blev vedtaget i 2002, stemte både det socialliberale parti Radikale Venstre, Kristendemokraterne og venstrefløjspartierne SF og Enhedslisten imod. De anså loven for at være uforenelig med Menneskerettighederne. I 2004 gennemgik Institut for Menneskerettigheder 22 sager om afslag på familiesammenføring og konkluderede, at de var i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.⁹ Tøger Seidenfaden, den nu afdøde chefredaktør for Politiken, et af Danmarks største dagblade, skrev i den anledning, at 24-årsreglen var en 'åbenlys, grov, brutal og krænkende indskrænkning af vores individuelle rettigheder – begrundet i et ønske om at reducere en "tilstrømning", der for længst er bragt ned til et af de laveste niveauer i Europa.'

Men 24-årsreglen blev ikke lavet om. 10 år senere er den blevet en institutionaliseret del af den danske udlændingepolitik, som kun det venstreradikale parti Enhedslisten er direkte modstander af. Selv den tidligere overrabbiner Bent Melchior, som ellers har været en stærk kritiker af den nuværende og daværende regerings indvandringspolitik, beskrev i en kronik i 2010 24-årsreglen på denne måde:

Udgangspunktet var i sig selv højst prisværdigt. Vi ville tvangsægteskaberne til livs. At sådanne ægteskaber skal bekæmpes, er de fleste vist enige om. De har i sig selv elementer af handel med mennesker, der ganske vist ikke ender i prostitution, men som dog fratager det enkelte menneske ret til at bestemme over eget liv og levned. Som regel er det kvinder, der bliver underlagt en måske uønsket ægtefælle, i håb om, at hun derved vil kunne få mad på bordet og tag over hovedet.

I 2008 foreslog Dansk Folkeparti en yderligere stramning af familiesammenføringskravet. De ville gøre det umuligt at blive sammenført, hvis man var under 28 år.

24-årsreglen har haft en kolossal positiv virkning mod tvangsægteskaber og arrangerede ægteskaber. Derfor vil det være naturligt at lade den afløse af en 28-årsregel, så vi kan høste gevinsterne i endnu højere grad.

Dette udtalte Dansk Folkepartis daværende gruppeformand, Kristian Thulesen Dahl. Kravet blev afvist af den daværende regering.

Hvor meget 24-årsreglen egentlig ændrede indvandreres og flygtninges ægteskabspraksis er til gengæld omdiskuteret. Antallet af familiesammenføringer er faldet fra omkring 10.000 årligt i 2002 til 4000 årligt i 2008.¹⁰ Hvorvidt antallet af tvangsægteskaber er faldet er derimod svært at svare på, da man hverken før eller efter

24-årsreglens indførelse havde et overblik over, hvor udbredt den praksis var. Til gengæld er de nydanske kvinder i det sidste årti stormet ind på de danske uddannelsesinstitutioner og leverer gang på gang et modbillede til den undertrykte indvandrerkvinde fra tv-nyhederne. I 2011 skrev den nydanske Sengül Köse i Politiken, at det var absurd, at politikerne havde så travlt med at tage æren for, at hun gik på universitetet og ikke skulle giftes.

At denne regel skulle have en positiv effekt på nydanskernes uddannelser, dækker over reglens negative konsekvens, nemlig at den fratager dig og mig friheden til selv at vælge ægtefælle. Det har mange politikere svært ved at se i øjnene, og derfor er der brug for en positiv diskurs for bevarelse af reglen: [...] Kære politikere. Lad være med at give 24-års reglen æren for, at jeg og andre nydanske kvinder tager en uddannelse. Den simple forklaring på, hvorfor jeg og andre nydanske kvinder studerer på de danske universiteter, er, at vi ønsker mere økonomisk og personlig frihed.

De tilslørede fanatikere

I 2007 annoncerede den unge kvinde Asmaa Abdol-Hamid, at hun stillede op til Folketinget for Enhedslisten. Det vakte opsigt, for kvinden var muslim og gik med tørklæde, hvilket hun havde tænkt sig at blive ved med.

'Hvis jeg skal i Folketinget, bliver det med tørklæde på. Det er en del af mig, og jeg vil ikke forsvare, hvem jeg er, men gerne forklare det,' sagde Abdol-Hamid til TV 2, da hun annoncerede sit kandidatur.

Asmaa Abdol-Hamid var en ny figur i de danske medier. Her handlede det ikke længere om den undertrykte indvandrerkvindes 'Fatma', som anonymiseret fortalte om den vold, hendes egne familiemedlemmer udsatte hende for. Der var tværtimod tale om selvstændige unge kvinder, som i en række sager forlangte at få lov at deltage i det danske samfund på deres egne præmisser. Fra 2000 til 2010 tog den danske offentlighed næsten årligt stilling til det muslimske hovedtørklæde i en række spektakulære sager. Den første debat fandt sted i 2000, da stormagasinet Magasin blev dømt til at udbetale erstatning til en ung pige, der var blevet afvist som erhvervspraktikant, fordi hun bar tørklæde. Diskussionerne gentog sig, da både supermarkeds-kæden Føtex, foreningen FDB, de danske domstole, Hjemmeværnet, Folketinget, Odense Kommune og Dansk Boldspil-Union måtte forholde sig til, hvad de skulle stille op med fodboldspillere, folketingsmedlemmer, dommere, dagplejemødre og kassedamer, som gik med tørklæde.

Hvor Dansk Folkeparti i 2002 brugte den gængse fortælling om den stakkels undertrykte indvandrerkvindes til at stramme udlændingeloven signifikant, blev de konstante debatter om tørklædet en værdipolitisk arena for alle partierne. Tørklædet kunne bruges til at diskutere multikulturalisme, danskhed og kønnenes ligestilling i indvandrer-miljøerne, ligesom hovedbeklædningen blev et område, hvor man kunne give klare politiske udmeldinger.

Det gjorde Socialistisk Folkepartis daværende leder, Villy Søvndal, for eksempel, da han i 2008 på et grundlovs-møde erklærede:

For mig – personligt – signalerer tørklædet ikke ligestilling. Tværtimod. Kvinder må selvfølgelig selv bestemme, om de vil bære tørklæde eller ej. Selvfølgelig må de det. Men det ændrer ikke ved, at tørklædet er et religiøst symbol på, at manden og kvinden ikke er stillet lige.

Netop ved at tage afstand fra hovedtørklæderne og de kvinder, som bar dem, kunne venstrefløjen forsvare sig mod Dansk Folkepartis konstante anklage om, at de havde svigtet det danske fællesskab. Men diskussionerne om tørklædet blev også en effektiv måde at udelukke muslimske kvinder fra den offentlige arena. Den dag i dag findes der ingen tørklædebærende kvinder i Danmarks politiske, kulturelle eller økonomiske elite.

Forbyd tørklæderne?

I 2004 debatterede Folketinget for første gang, hvorvidt muslimske hovedtørklæder skulle forbydes. Forslaget var fremsat af Dansk Folkeparti.

'[H]ovedbeklædning fastholder unge piger i et kulturmønster, som mange selv helst er fri for. Et forbud mod tørklæder vil derfor være en hjælp og en håndsrækning til de mange muslimske piger, som ønsker at blive

integreret i det danske samfund,' argumenterede de i lovforslaget, som også specifikt påpegede, at samme regler ikke skulle gælde for beklædning inden for den jødisk-kristne kultur, fx kors eller kalotter. Den efterfølgende folketingsdebat blev en kamp om at vurdere danskhed og danske værdier.

'Et tørklæde, det er lige præcis en person, som er imod de danske normbegreber, værdibegreber i Danmark og i vores kultur,' sagde daværende folketingsmedlem for Dansk Folkeparti, Louise Frevert.

Den argumentation var der ikke enighed om i folketings-salen. SF's Anne Bastrup fremviste et billede af den danske salmedigter og kulturpersonlighed Grundtvigs kone med ordene:

[Grundtvig] er den der har givet kød og blod, ja lymfe og immunforsvar til begreberne danskhed og folkelighed, fædreland og modersmål. Og så er det jo ganske interessant at slå op [...] og se et billede af Grundtvigs kone. Hun havde tørklæde på.

Men tørklædet blev ikke kun set som et symbol på 'udanskhed'. Det var også et symbol på kvindeundertrykkelse, mente ordførerne for de fleste partier. De var bare ikke enige med Dansk Folkeparti i, at et forbud var måden at komme denne undertrykkelse til livs på. Således sagde Radikale Venstres Margrethe Vestager:

Når det er et forkert redskab, så er det jo, fordi man her stiller sig i den patriarkalske fars sted og i stedet for lader staten optræde som den patriarkalske far, der på vegne af individet kan sige, hvad man må og ikke må.

Folketingets øvrige partier afviste forslaget under henvisning til, at det ville være i strid med loven om etnisk ligebehandling og Menneskerettighedernes artikel 9 og 14 om religionsfrihed og forbud mod diskrimination."

Det var kun muligt at forbyde tørklæder i det offentlige rum, hvis man samtidig forbød alle andre religiøse symboler. Alligevel fortsatte Dansk Folkeparti i årene efter med at ønske et forbud. Partiets daværende leder, Pia Kjærsgaard, sagde fx i 2007 til TV 2:

Jeg ønsker et tørklædefrit Danmark. Bestemt. Jeg synes, det er fuldstændig utilstadeligt, at læger, sygeplejersker, SOSU-assistenten – og jeg kan gå videre – politifolk skal rende rundt med tørklædet.

Omend et forbud mod tørklæder er i strid med Grundloven, blev ønsket om et tørklædefrit Danmark også en måde at formulere en mere grundlæggende dagsorden på: Danmark skal være fri for islam og bevares monokulturelt.

En tilsløret folketingskandidat?

I starten af årtusindskiftet optrådte muslimske tørklæder først og fremmest i den danske debat som et symbol på kvindeundertrykkelse og manglende integrationsvillighed. Men op igennem 00'erne ændrede debatten om tørklædet karakter. Det blev nu af Dansk Folkeparti tolket som et politisk symbol: Et udtryk for, at bæreren var tilhænger af sharialovgivning og kunne associeres med terrorisme. Partiet opererede dermed med to mulige forståelser af kvinder med tørklæde: *Enten* tvang deres fædre og brødre dem til at gå med det, hvilket gjorde dem til et levende symbol på, at en stram udlændingepolitik var nødvendig, hvis man skulle beskytte kvinderne mod arrangerede ægteskaber, *eller også* var kvinden selv tilhænger af en religion, som truede det danske samfund. Dermed var der lagt op til en generel mistænkeliggørelse af alle tørklædebærende kvinder, som stillede op i den offentlige debat.

Asmaa Abdol-Hamids hovedtørklæde blev tolket på sidstnævnte facon, og Dansk Folkeparti betragtede hende

således ikke som en kvinde, det danske samfund skulle hjælpe, men i stedet tage skarpt afstand fra.

'[T]ørklædet er et totalitært symbol, og dermed er det ligestillet med de totalitære symboler, vi kender fra henholdsvis kommunisme og fascisme,' udtalte en af Dansk Folkepartis intellektuelle, præsten Søren Krarup, samme dag, som Asmaa Abdol-Hamid annoncerede sit kandidatur til Folketinget.

Med Abdol-Hamids opstilling fulgte en voldsom debat, som udspillede sig på begge fløje i dansk politik.

I samme tv-indslag kommenterede Steen Gade fra SF Søren Krarups udtalelse på denne måde:

Vesten er truet af et islam, som er totalitært, og [som] i sin hellige lov vil undertrykke alle andre. De farlige personer, det er dem, der er fundamentalister på islamisk side, og så er det Søren Krarup.

Gade fik på den måde karakteriseret både Søren Krarup og Asmaa Abdol-Hamid som fundamentalister. Selv den daværende socialdemokratiske statsministerkandidat, Helle Thorning-Schmidt, tog afstand fra tørklædet, da hun til TV AVISEN udtalte:

Personligt bryder jeg mig ikke om tørklædet, og jeg håber flere vil fralægge sig tørklædet, og at de unge piger ikke bliver presset til at have det på af deres familier. [Tørklædet] er et meget stærkt symbol, som sætter skel mellem mennesker.

Asmaa Abdol-Hamid stillede op for venstrefløjspartiet Enhedslisten, og hendes kandidatur blev anledningen til, at debatten om hovedtørklæderne, der før hovedsageligt var blevet ført på højrefløjen, pludselig bredte sig til den yderste venstrefløj, som ikke kunne gøre op med sig selv, hvordan de skulle forstå tørklædet.

Den ældre kendte feminist og medlem af Enhedslisten Bente Hansen udtalte til TV AVISEN:

[J]eg ville stadig have den helt bestemte opfattelse, at [Asmaa Abdol-Hamid] står og demonstrerer et symbol, som simpelthen er et udtryk for, at mænd og kvinder ikke er lige.

Socialistisk Folkeparti erklærede derefter, at de ikke kunne finde på at stille en tørklæde-bærende kvinde op til Folketinget. Tørklædet blev dermed brugt til at signalere, at partiet i modsætning til tidligere havde klare værdipolitiske dagsordener og styr på deres politik.

Enhedslisten endte med at indkalde til ekstraordinært årsmøde for at diskutere, hvorvidt Asmaa Abdol-Hamid fortsat skulle være opstillet for partiet. Mødet blev dog ikke afholdt, da der forinden blev udskrevet folketingsvalg, hvor Abdol-Hamid blev valgt ind som suppleant.

Siden rejste Dansk Folkeparti en diskussion om, hvorvidt man måtte bære tørklæde på Folketingets talerstol og dermed om, hvorvidt en tørklædebærende kvinde overhovedet kunne spille en aktiv rolle i det danske demokrati.

Det er en syg idé og helt naturstridigt, at en fundamentalist med tørklæde skal være medlem af vores demokratiske parlament. [...] Skik følge eller land fly, så simpelt er det. Jo før hun rejser, jo bedre,

Sådan sagde Dansk Folkepartis Mogens Camre, medlem af Europa-Parlamentet, og bad siden Folketingets Præsidium om at forbyde tørklæder på talerstolen. Heller ikke her fik Dansk Folkeparti umiddelbart ret, da præsidiet valgte ikke at forbyde hovedbeklædningen.

'Det er en sørgelig dag for folkestyret og for ligestilling mellem mænd og kvinder,' sagde medlem af Folketinget for Dansk Folkeparti, Søren Espersen, i den forbindelse. Alligevel kan man diskutere, hvorvidt Dansk Folkeparti opnåede, hvad de ville. Asmaa Abdol-Hamid blev ikke den første kvinde med tørklæde på Folketingets talerstol, eftersom hun siden trak sig ud

af politik. De to første muslimske kvinder, som talte i Folketinget, blev i stedet Özlem Cekic og Yildiz Akdogan, som havde henholdsvis kurdisk og tyrkisk baggrund. De gik ikke med tørklæde og sagde eksplicit, at de opfattede deres tro som en privatsag.

Jeg bruger ikke Koranen eller min tro til at afgøre, om jeg er en god nok mor. Jeg kan godt læse Koranen, men jeg gør det sjældent. Det er ikke den, som jeg slår op i, når jeg bliver i tvivl. På den måde spiller religionen ikke nogen særlig rolle i mit daglige liv. Det gør den for nogle muslimer, men det gør den ikke for mig,

Dette slog Özlem Cekic fast, da hun op til folketingsvalget blev interviewet til Dagbladet Information.

Må en dommer være muslim?

I 2008 kom den 25-årige jurastuderende Sabba Mirza pludselig i de danske medier. Hun var nemlig det eneste eksempel på et muligt kommende problem i de danske retssale.

Sabba Mirza ville gerne være dommer, men ville ikke tage sit tørklæde af, selvom hun skulle få et arbejde ved de danske domstole.

Mit tørklæde er en del af den livsstil, som jeg har valgt at føre. Det vejer tungere end min karriere. Hvis jeg ikke kan få job i Danmark, må jeg flytte til et land, hvor folk er mere oplyste og kan se ud over tørklædet.

Sådan sagde Mirza til Avisen.dk, der interviewede hende om hendes fremtidsplaner.

Domstolsstyrelsen havde netop taget en intern beslutning om, at muslimske kvinder gerne måtte bære tørklæde i de danske retssale, selvom der endnu ikke var andre potentielle muslimske kvindelige dommere end Sabba Mirza, der på dette tidspunkt endnu var studerende. Alligevel vakte styrelsens beslutning stor debat.

'Det er meget beklageligt, at Domstolsstyrelsen på den måde forsøger at liste tørklæderne ind ad bagdøren,' sagde Dansk Folkepartis Peter Skaarup, og her var for første gang folketingsflertal for et forbud.

Alle religiøse og politiske symboler skal ud af retslokalerne. Lige meget om det er tørklæder eller turban eller kors. De fleste ville føle sig utrygge i en retssag, hvis dommeren skiltede med sin politiske eller religiøse holdning.

Sådan sagde daværende ligestillingsminister, Inger Støjberg (V), mens Dansk Folkeparti forsøgte at argumentere for, at ikke bare dommere, men alle offentligt ansatte skulle forbydes at gå med tørklæde.

'Det afgørende er, om det er noget, der giver borgerne et indtryk af, at det her gør mig utryg. Det er meget forskelligt, men der er nogle mennesker, der er utrygge ved, at de ser en kvinde, der bærer tørklæde, fordi de betragter hende som undertrykt,' sagde Peter Skaarup og gjorde dermed sin egen fortolkning af det muslimske hovedtørklæde som en undertrykkende praksis til danskernes gældende fortolkning. Forbuddet mod religiøse symboler i retssalene blev som det første forbud mod hovedtørklæder vedtaget i maj 2008. Man kan se beslutningen som et udtryk for, at Dansk Folkeparti siden 2004 havde haft held til at definere tørklædet som et politisk symbol, der derfor ville være i konflikt med dommerens neutralitet.

Partiet vil nu – opildnet af triumfen – fortsætte sin kamp for Vestens overlevelse, som Søren Krarup (DF) formulerede det i folketingssalen forleden. Kravet om upartiskhed kan jo med rette fremføres mange andre steder end i retssalene. Er det for eksempel logisk, at skolelærere og pædagoger også må være neutrale i deres fremtræden? Det vil uden tvivl blive næste skive af salamien.

Sådan lød det i Kristeligt Dagblads leder, som kaldte loven mod tørklæder i retslokalet for Dansk Folkepartis største politiske triumf.

Loven fik Danmarks eneste potentielle kvindelige muslimske dommer Sabba Mirza til at droppe alle videre planer om en karriere ved de danske domstole. Hun sagde dengang:

Formålet med studiejobbet har været at komme ind blandt tidligere dommerfuldmægtige, så jeg rigtig kunne kende til de danske værdier, når jeg til sin tid selv ville søge om at blive dommerfuldmægtig. Men tørklædet er en livsstil, jeg har valgt, og den giver jeg ikke slip på. Og så kan det jo ikke lade sig gøre at blive dommer.

I dag skriver Mirza ph.d.-afhandling i jura og har netop markeret sig i debatten om tvangsægteskaber, hvor hun ikke mener, at strafammen er hård nok.

Den hvide tolerance — den brune homofobi

En forårsdag i 2011 fik den københavnske bydel Nørrebro besøg af en berømt imam. Bilal Philips, født i Jamaica og opvokset i Canada, hvor han som 25-årig konverterede, var inviteret af Det Islamiske Trossamfunds ungdomsafdeling til at holde foredrag om islamofobi ved en konference i Korsgadehallen.

I ugen op til Philips' besøg udspillede der sig en heftig debat på især venstrefløjens medier og -blogs, hvor politikere, aktivister, akademikere, feminister og repræsentanter fra LGBT-organisationer diskuterede, hvordan man burde forholde sig til begivenheden. Nogle mente, man burde troppe op og demonstrere mod Philips' besøg, mens andre insisterede på, at det bedste ville være at blive væk.

Alle var enige om at tage afstand fra Philips. Den kontroversielle imam er kendt for sin reaktionære udlægning af sharialovgivningen og har ved flere lejligheder argumenteret for, at mænd skal have lov til at slå deres koner, at udenomsægteskabelig sex skal straffes med 200 piskeslag og ikke mindst, at homoseksuel sex skal straffes med døden.

På den baggrund var utilfredsheden med Bilal Philips forståelig; han repræsenterer 'det fuldstændigt modsatte af, hvad en solidarisk venstrefløj arbejder for', som Trine Pertou Mach fra Socialistisk Folkeparti skrev ugen før konferencen i et debatindlæg på portalen Modkraft. Alligevel var Mach i tvivl om, hvordan man bedst reagerede på den forestående begivenhed. Hun huskede kun alt for tydeligt, hvad der fandt sted tre måneder tidligere,

da venstrefløjen troppede op foran Det Kongelige Bibliotek for at demonstrere mod den yderliggående muslimske organisation Hizb ut-Tahrir, der holdt stormøde under massiv mediebevågenhed.

Her fandt Mach og hendes meningsfæller sig pludselig side om side med højrefløjens repræsentanter. Danmarks Nationale Front, nazistpartiet DNSB og SIAS, Stop islamiseringen af Danmark, var mødt op sammen med soldater i uniform. Der blev flaget med Dannebrog og sunget nationalsang, mens bannere blev hævet med tekster som 'Udvis disse femtekolonneforrædere' og 'Skrub ad helvede til'. En gruppe maskerede personer forsøgte at fremprovokere voldelige konfrontationer ved at råbe 'perkersvin' og 'kom herover' til deltagerne i stormødet.

Nu frygtede Mach og andre, at noget lignende ville finde sted foran Korsgadehallen. Mistanken virkede berettiget. Flere politikere, der var kendt for fremmedfjendtlig og populistisk retorik, havde markeret sig inden Philips' besøg. En af dem var daværende integrationsminister, Søren Pind, hvis indstilling til kulturmøder måske bedst kan opsummeres med følgende citat fra hans egen blog i 2008:

Jeg gider ikke høre mere snak om integration. Fri mig for det – det rigtige ord må være assimilation. Der er så rigelig kulturer, folk kan drage andensteds hen og dyrke, hvis det er det, de har lyst til.

Pind fortalte til Kristeligt Dagblad, at Philips' udtalelser om homoseksuelle 'krænker danske normer', og at Det Islamiske Trossamfund måtte tage afstand fra ham.

Også Dansk Folkeparti meldte sig på banen. Partiet med de nationalkonservative træk rettede henvendelse til justitsministeren i håb om at få ændret lovgivningen, så Bilal Philips kunne nægtes indrejse i landet. Igen med begrundelsen om, at han går ind for dødsstraf for homoseksuelle.

Forskeren Michael Nebeling Petersen argumenterede for, at venstrefløjen burde afstå fra at spille med på denne højrepopulistiske opdeling af 'dem' og 'os' og skrev i forbindelse med Philips' besøg dette:

Denne modsætning mellem det moderne, sekulære og frigjorte vesten over for det tilbagestående og undertrykte og religiøse andet var et af argumenterne for at invadere Afghanistan og Irak, det er et af argumenterne for den racistiske immigrationspolitik i Danmark, og det er et af argumenterne for den diskriminerende politik om tørklæder, sprogundervisning, familiesammenføring, overførselsindkomster, boligpolitik osv. osv.

I en kronik i 2010 skrev kønsforskeren Jasbir K. Puar dette:

'Hvor godt behandler I jeres kvinder?' blev et afgørende parameter for koloniserede lande eller udviklingslandes evne til at regere sig selv. 'Spørgsmålet om kvinder' er ikke just forsvundet, men vi ser en tilføjelse i form af 'Spørgsmålet om homoseksuelle' eller 'Hvor godt behandler I jeres homoseksuelle?' som et aktuelt paradigme, der bruges til at evaluere nationers, befolkningers og kulturers evne til at tilpasse sig universaliserede forestillinger om civilisation.

Det iboende had

I Danmark ser man ikke mindst dette i debatten om hadforbrydelser mod bøsser og lesbiske. Billederne af unge og, i varierende grad, mørke drenge fra Nørrebro, der kaster sten mod den årlige Pride-parade, har været en markant del af mediedækningen. Repræsentanter fra homomiljøet bidrager med anekdoter om aggressive andengenerationsindvandrere, og højrefløjspolitikere er sjældent sene til at anvende muligheden for at komme ud med deres budskab om, at 'hvor islam går ind, går tolerancen ud', som Dansk Folkepartis daværende leder,

Pia Kjærsgaard, skrev i sit ugebrev. Her beskrev hun, hvordan 'de homoseksuelle måtte løbe spidsrod' under deres optog på Nørrebro for at undgå voldelige sammenstød med 'det muslimske broderskab'.

Nøjagtig som vi så det i kapitlet om voldelige indvandrermand, bliver homofobisk opførsel blandt ikke-hvide typisk forklaret kulturelt eller religiøst og som et spørgsmål om indvandrer miljøernes iboende had over for bøsser og lesbiske. Her optræder sjældent socioøkonomiske eller individuelt depraverede forklaringsmodeller, som det er tilfældet med etniske danskeres omfattende hadforbrydelser. For at bruge et andet eksempel: Når en pædoofilering bestående af hvide, danske mænd omkring 40-årsalderen bliver afsløret og udstillet i medierne, bliver begivenheden som regel ikke præsenteret som om, den bør have betydning for opfattelsen af hvide, danske mænd omkring 40-årsalderen generelt.

Ud over at bidrage til stigmatiseringen af en i forvejen marginaliseret minoritet er fordømmelsen af 'muslimsk' homofobi med til at camouflere den diskrimination, som personer med afvigende seksuelle præferencer oplever i det danske samfund. Dansk Folkepartis bekymring for homoseksuelles ve og vel er tydelig i forbindelse med optøjer på Nørrebro, men anderledes svær at få øje på i deres egen politik. På partiets officielle hjemmeside bliver der klart meldt ud, at homoseksuelle ikke bør have ret til hverken at adoptere eller blive insemineret.

På samme måde har Søren Pind, der som nævnt anså Bilal Philips' syn på homoseksuelle som værende i strid med danske normer, selv kæmpet for at nægte enlige og lesbiske kvinder adgang til at blive insemineret på offentlige sygehuse. Da han i 2008 blev interviewet om sit syn på mænd og kvinder, refererede han både til stenalder samfundets arbejdsfordeling og Bibelen i sin forklaring på, hvorfor kvinder efter sigende taler mere end mænd, og hvorfor mænd har mere magt end kvinder.

Hvidvaskning og flotte bryster

Højrefløjens strategiske anvendelse af feminisme er blevet mødt med modstand. 'Jeg vil ikke tages som gidsel i diverse populistisk betændte dagsordner,' skrev Güzel Turan, medarbejder på videncenteret Kvinno, i en kronik fra 2009 om mandlige politikeres engagement i debatten om muslimske kvinders tildækning.

'Jeg er træt af at skulle lægge burka og bryster til, når Espersen skal fejde ærkerivalen – Den Store Stygge Muslim,' skrev hun om Dansk Folkepartis Søren Espersen, der på landsdækkende tv havde taget afstand fra multikulturalisme og muslimske kvinders tøjstil, fordi han gerne ville 'have lov til at se muslimske kvinders flotte bryster'.

Samme toner har på det seneste lydt fra danske organisationer og politisk aktive, der kæmper for seksuelle minoriteters vilkår. I et debatindlæg med overskriften 'Der er ingen pride i racisme' tog Enhedslistens Queerudvalg i 2010 afstand fra den årlige Pride-parade, netop fordi den blev anvendt i et andet fremmedfjendsk og nationalistisk ærinde:

Vi vil ikke bruge Pridens festligheder til at fejre 'dansk tolerance' over for seksuelle minoriteter... Vi reagerer mod at blive brugt til at hvidvaske fremmedfjendske politikere og partier ved at hjælpe dem med at fremstå som homovenlige og dermed inkluderende.

Det var samme bekymring, der fik flere til at blive væk fra demonstrationerne ved Korsgadehallen, da Bilal Philips kom på besøg søndag d. 17. april 2011. På overfladen så det ud til, at deres bekymringer var overflødige. Politikere fra Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten samt muslimske feminister stod på en kasse og holdt taler. Her var ikke et væld af dannebrogsslag, og nationalsangen blev ikke sunget af højrenationalister. Tilsyneladende var det lykkedes venstrefløj at protestere mod en konservativ imam og

hans syn på kvinder og homoseksuelle uden at blive indfanget i en større xenofobisk dagsorden.

Selve demonstrationen blev 'ikke kuppet af højreradikale eller andre nationalister', skrev forskeren Michael Nebeling Petersen, men han var ikke så overbevist om, at alt var fryd og gammen af den grund.

Nebeling Petersen hæftede sig ved, at alle politiske partier i ugen op til begivenheden havde sendt ordførere og ministre ud i medierne for at tage afstand fra Det Islamiske Trossamfund for at have inviteret en mand med så ekstreme holdninger. Uanset hvordan demonstrationen forløb, blev det samlede indtryk en forstærket skelnen mellem 'dem' og 'os', mente forskeren.

Sådan som hele debatten i medicirkusset kom til at køre, endte det igen med at være en konfrontation mellem det homovenlige hvide Danmark over for det homofobiske parallelsamfund på Nørrebro. Kunne det ikke have været fedt, hvis vi var kommet i tv med noget andet?

Nye tider

Ved folketingsvalget i september 2011 opnåede en centrum-venstrekoalition flertal og udpegede Socialdemokraternes Helle Thorning-Schmidt som ny statsminister. Dermed mistede Dansk Folkeparti tilsyneladende sin store politiske indflydelse. Alligevel påpegede politiske kommentatorer, at partiet stadig satte sit afgørende præg på dansk politik.

Socialdemokraterne og SF har for længst overtaget en borgerlig udlændingepolitik, de borgerlige selv har forladt. [...] Så i dag står Helle Thorning-Schmidt sammen med Pia Kjærsgaard som den stærkeste fortaler for selve symbolet på 10 års skandaløs udlændingepolitik.

Sådan skrev Dagbladet Informations chefredaktør, Christian Jensen, dagen efter valget.

Regeringen afskaffede da heller ikke 24-årsreglen, og selvom man varsler ændringer af blandt andet reglerne om permanent ophold og statsborgerskab, betyder det ikke, at fremmedfjendsk tankegods er forsvundet fra dansk politik.

Man skal måske bare kigge nøjere efter for at finde det.

I 2012 besluttede Danmarks Radio for første gang at markere den muslimske Eid-fest, hvilket i det store og hele blev modtaget positivt i den danske offentlighed. Men den gode stemning forsvandt, da Eid-festlighederne endte med, at 60-70 mennesker, flere af dem bevæbnede med køller, kniv eller knøjern, stormede ind på Odense Universitetshospital. Her ødelagde de inventar, truede personale samt vandaliserede en ambulance og politibiler

i forsøget på at finde frem til en bestemt patient. Det drejede sig om en ung mand, der tidligere på aftenen var blevet såret af skud og knivstik under en Eid-fest andetsteds i byen. Sikkerhedsfolkene måtte tilkalde forstærkning, og politiet trak pistoler, inden de mange ubudne gæster forlod stedet. Man formodede, at der var tale om personer med tilknytning til et bandeopgør i Vollsmose, en etnisk mangfoldig bydel i Odense, som før havde været i mediernes søgelys i forbindelse med islamisk radikaliserings og kriminalitet.

Umiddelbart efter de voldsomme begivenheder udtalte den socialdemokratiske formand for Folketingets Integrationsudvalg, Trine Bramsen, at optøjerne på hospitalet var 'så langt fra danske normer', at voldspersonerne enten må rejse tilbage til deres hjemland eller, i fald deres hjemland er Danmark, overveje, 'om de vil være en del af det danske samfund eller ej'.

Trine Bramsen var klar over, at hendes udtalelser kunne fremstå hårde, men det var nødvendigt, forklarede hun:

Grunden til, at jeg sætter hårdt mod hårdt over for de her voldsomme mennesker er jo netop, at der i Vollsmose bor rigtig mange, der er velintegrerede og går på arbejde. Og det er dem, der skader, når der sker sådan noget her med en gruppe, som ikke ønsker at overholde de spilleregler, der gælder i Danmark.

Det minder på mange måder om et argument, som Liberal Alliances Simon Emil Ammitzbøll havde fremført blot en uges tid forinden i en debat om stramninger i forhold til deportationsdomme.

Hvis udviklingen bare får lov til at fortsætte, og en højere og højere procentdel af kriminaliteten i Danmark begås af udlændinge, risikerer vi at ende i en situation, hvor mennesker med mørk hud og fremmedklingende navne bliver mistænkeliggjort alene på grund af deres etniske herkomst.

Logikken i både Bramsen og Ammitzbølls udtalelser er den samme: Der er brug for at sætte særlig hårdt ind over for kriminelle med indvandrerbaggrund. Ellers går det ud over de 'gode' indvandrere. 'Det er dem, der skader,' siger Bramsen, og man forstår, at denne 'skade' består i det had og den stigmatisering, de vil blive udsat for af den hvide danske befolkning, der formodes at være så grundlæggende racistisk, at den ikke er i stand til at skelne mellem en statistisk overrepræsentation og konkrete mennesker med ikke-hvid hudfarve. Ikke i stand til at skelne mellem 70 ikke-hvide menneskers hærgen på et sygehus i Odense og alle andre ikke-hvide mennesker.

I 1999 brugte Socialdemokraternes daværende statsminister, Poul Nyrup Rasmussen, uforsonlige vendinger om Dansk Folkeparti. De var ikke stuerene og blev det heller aldrig. Deres syn på indvandrere og flygtninge var utilstedeligt, mente han.

Det er sigende for den udvikling, der siden har fundet sted, at en fremstående socialdemokrat, Trine Bramsen, i 2012 lægger en tilsvarende uforsonlig kurs over for indvandrere. Begrundelsen er klar: Politikerne er nødt til at lægge denne kurs over for indvandrere, ellers løber den danske racisme løbsk. Det utilstedelige er blevet accepteret. Racismen tages for givet. Det handler nu blot om at tøjle den.

Som Jeppe Wedel-Brandt, ekstern lektor ved Institut for Kunst- og Kulturvidenskab ved Københavns Universitet, skrev på sin blog under overskriften 'Når racisme bliver naturligt', ser vi i denne type udtalelser, hvordan præmisserne for debatten om de etniske minoriteter har ændret sig afgørende. Det er sådan, at 'racisme nu ses som en naturkraft. At racisme ikke er noget, der kan bekæmpes – i samfundet og i os selv – men i stedet den naturlige reaktion på at leve sammen med andre, der er anderledes end en selv.'

Noter

- 1 Balvig og Kyvsgaard, 'Vold og overgreb mod kvinder'
- 2 Andreassen, *Der er et yndigt land – Medier, minoriteter og danskhed*
- 3 Thomsen
- 4 Integrationsministeriets Udlændingedatabase & Brian Jacobsen, 'Muslimer i Danmark – en kritisk vurdering af antalsopgørelser'
- 5 YouGov, Kasper Møller Hansen, Toril Aalberg og Shanto Iyengar, 'Danmark er en Tea Party-bevægelse'
- 6 Kyvsgaard, 'Notat vedrørende kriminalitet og national oprindelse 2002'
- 7 ibid.
- 8 Andreassen, *Der er et yndigt land – Medier, minoriteter og danskhed*
- 9 Petersen, 'Institut: Danmark handler i strid med konventioner'
- 10 Schultz-Nielsen og Tranæs, 'Ægteskabsmønstret for unge med indvandrerbaggrund'
- 11 Andreassen, *Der er et yndigt land – Medier, minoriteter og danskhed*

Bibliografi

Brian Jacobsen, 'Muslimer i Danmark – en kritisk vurdering af antalsopgørelser', *Tidsskrift for migration og kulturanalyse*
Odense: Syddansk Universitet, 2005

Britta Kyvsgaard, 'Notat vedrørende kriminalitet og national oprindelse 2002', Justitsministeriet, 2004

Integrationsministeriets Udlændingedatabase, 2006

Jens Peter Frølund Thomsen, Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet, 2011 <http://politiken.dk/udland/ECE1454488/islamofobien-trives-i-europa/>

Flemming Balvig og Britta Kyvsgaard, 'Vold og overgreb mod kvinder: Dansk rapport vedrørende deltagelse i International Violence Against Women Survey (IVAWS)', Københavns Universitet/Justitsministeriets Forskningsenhed, februar 2006

Rasmus Bang Petersen, 'Institut: Danmark handler i strid med konventioner', Information, 2007, <http://www.information.dk/113692>

Rikke Andreassen, *Der er et yndigt land – Medier, minoriteter og danskhed*, Tiderne Skifter, 2007, 181

Schultz-Nielsen og Tranæs, 'Ægteskabsmønstret for unge med indvandrerbaggrund – Konsekvenser af ændringer i udlændingeloven i 2000 og 2002', Rockwoolfonden, 2009

YouGov, Kasper Møller Hansen, Toril Aalberg og Shanto Iyengar, 'Danmark er en Tea Party-bevægelse', Ugebrevet A4, 2012, http://www.ugebreveta4.dk/2012/201225/Torsdag/Danmark_er_en_Tea_Party_bevaegelse.aspx

Succeshistorien om Dansk Folkeparti og Pia Kjörsgaard er historien om et populistisk parti, der endte som parlamentarisk grundlag for regeringen, ikke ved at moderere sin retorik eller holdninger, men ved at ændre normen for vanlig politisk diskurs. Dansk Folkeparti lykkedes med at integrere ideer og tankegods, der hidtil havde været betragtet som ekstremt højreorienteret, midt i den parlamentariske debat.

Dette er ikke i sig selv en unik historie. Lignende udviklinger har fundet sted andre steder i Europa som Østrig, Holland og Norge. Det mest bemærkelsesværdige ved Dansk Folkepartis succes er måden, hvorpå partiet har anvendt feministiske perspektiver på køns- og seksualspørgsmål i et forsøg på at appellere til den brede befolkning.

I dette tankevækkende bidrag kigger Johanne Mygind og Anders Rasmussen tilbage på Fremskridt-partiets fremmedfjendske politik i 70'erne og analyserer de kulturelle og politiske omstændigheder, der førte til det efterfølgende Dansk Folkepartis succes. Forfatterne udlægger på fornem vis de åbenlyse modsætninger, der er en del af Dansk Folkepartis islamofobiske populisme. Partiets kritik af islam formuleres som en bekymring for kvinders og homoseksuelles rettigheder, mens deres konkrete politiske handlinger taler et andet sprog.

